

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 25.10.2022

Vår ref.: 202111858-42 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Nye 300 (420) kV sjøkabler over Fensfjorden. Oversendelse av klage.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt én klage på konsesjonsvedtaket for to nye 300 (420) kV sjøkabler over Fensfjorden i Alver, Gulen og Masfjorden kommuner i Vestland fylke. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtaket. Saken sendes herved til Olje- og energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE ga 22. august 2022 anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse til Statnett SF for å bygge og drive to nye om lag 7,7 km lange 300 (420) kV sjøkabler over Fensfjorden i Alver, Gulen og Masfjorden kommuner i Vestland fylke.

Bakgrunnen for tiltaket er at det er forventet en betydelig forbruksvekst i Bergen og omegn. Mye av forbruket som ønsker å knytte seg til nettet ligger ytterst mot kysten der nettet er svakest. For å øke kapasiteten på kortere sikt, arbeider Statnett nå med flere tiltak, herunder etablering av to nye sjøkabler over Fensfjorden. Siden dagens sjøkabelanlegg består av fire kabler, er det tilstrekkelig med to nye kabler for å doble kapasiteten over Fensfjorden. Tiltaket vil også åpne opp for at forbindelsen Fana–Litle Sotra–Kollsnes kan kobles ut ved etableringen av den såkalte Øygardskabelen, slik at eksisterende forbruk kan forsynes med tilfredsstillende forsyningssikkerhet.

NVE har i vedtaket stilt flere vilkår som skal redusere negative virkninger. NVE mener tiltakets virkninger for allmenne og private interesser er akseptable med de tilpasningene som er foreslått. NVE ga derfor Statnett tillatelse til å bygge de omsøkte anleggene.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er blitt fremsatt. For øvrig vises det til notatet «Bakgrunn for vedtak» av 22. august 2022, NVE-ref. 202111858-12, for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

Klager

NVE har mottatt én klage på vedtaket, fra Vigdis Wergeland Snekkevik, Trygve Asbjørn Wergeland og Målfrid Dyngeland, som anses å ha rettslig klageinteresse.

Sammenfatning av klager

Under følger en sammenfatning av den innkomne klagen. Alle sakens dokumenter, inkludert klagen, gjøres også tilgjengelig for Olje- og energidepartementet i elektronisk format.

Vigdis Wergeland Snekkevik (gnr./bnr. 62/38), Trygve Asbjørn Wergeland (gnr./bnr. 62/39) og Målfrid Dyngeland (gnr./bnr. 62/67) er grunneiere i lledalsvågen i Gulen kommune der de har fritidseiendommer. Se figur 5 i NVEs bakgrunn for vedtak, NVE-ref. 202111858-12, for oversikt over deres eiendommer.

Vi oppfatter klagen slik at grunneierne mener det er konsesjonsvedtaket og anleggsarbeidet som har betydning for at de nå ikke får benytte adkomstveien fra Hovden til lledalsvågen eller får tilgang til en port nærmere sjøen, og at det derfor er vanskelig å komme seg frem til fritidseiendommene. De skriver dette har ødelagt for deres bruk av eiendommene, at de har blitt frarøvet retten til fri ferdsel i utmark og at de har blitt behandlet på en uverdigg og urettferdig måte. De skriver også de trodde at mennesker og dyr måtte oppholde seg på 50 til 100 meters avstand fra høyspentanlegg.

Statnetts kommentarer til innkomne klager

Klagene er i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt Statnett til uttalelse i oversendelse av 30. september 2022. Statnett kommenterte klagene i brev av 10. oktober 2022.

Statnett mener det ikke fremkommer noen ny informasjon i klagen. Videre legger de til grunn at adkomsten frem til hyttene ikke vil bli direkte berørt av de planlagte anleggsarbeidene, og at området rundt anleggsplassen vil være åpent for ferdsel i hele anleggsperioden. Statnett mener klagen gjelder forhold mellom eieren av den nevnte adkomstveien og grunneierne, og som er utenfor omfanget av konsesjonsvedtaket av 22. august 2022. De mener derfor at klagen ikke burde tas til behandling.

NVEs vurdering av innkomne klager

NVEs myndighet i klagesaken følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagene begrunnet, alternativt oversende klagene til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

NVE mottok én klage på vedtaket innen klagefristen, og som NVE mener tilfredsstillende vilkårene for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt disse klagene i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE registrerer at Statnett mener klagen gjelder forhold utenfor omfanget av konsesjonsvedtaket, og at den derfor ikke burde tas til behandling.

NVE bemerker at Statnetts tiltak ikke skal gjennomføres på grunneiernes eiendom, og at Snekkevik, Wergeland og Dyngeland derfor ikke er å anse som parter i saken.

Spørsmålet blir derfor om de har rettslig klageinteresse. Dette innebærer krav til at saken skal ha aktuell interesse for grunneierne og at de skal ha en viss tilknytning til saken. NVE oppfatter at grunneierne mener at Statnetts tiltak har faktisk virkninger for dem for adkomst til og bruk av deres fritidsboliger, særlig i anleggsperioden. Videre har de vist til at det er satt opp et gjerde med en låst port som nå stenger deres ferdsel frem til hyttene deres. I tillegg oppfatter vi det slik at det er en privatrettslig uenighet om rettigheter til bruk av veien.

NVE viser til at det er tilstrekkelig for å ha rettslig klageinteresse at et vedtak har faktiske virkninger for den som klager, og at det ikke er krav om at vedtaket får konsekvenser for klagerens rettslige forhold.

NVE mener Snekkevik, Wergeland og Dyngeland har rettslig klageinteresse i saken ettersom de til en viss grad vil berøres i anleggsfasen, selv om veien ikke blir stengt for ferdsel. Forholdene grunneierne tar opp i klagen, er kommentert nærmere av NVE nedenfor.

Klagegrunnene

NVE kan ikke se at klagen frembringer ytterligere informasjon som er avgjørende for konsesjonsspørsmålet eller valget av omsøkt løsning. NVE har fått opplyst at veien, gjerdet og porten grunneierne nevner er privat eid (gnr./bnr. 62/1 og 2). Statnett har rett til adkomst i henhold til avtale med grunneier.

NVE legger til grunn at anleggsarbeidet ikke vil være til hinder for ferdsel, selv om området blir påvirket av aktiviteten. NVE viser ellers til våre vurderinger i kapittel 3.10 i notatet «Bakgrunn for vedtak», NVE-ref. 202111858-12. Vi kan ikke se at vedtaket griper inn i den rett som også tilkommer disse grunneierne i medhold av allemannsretten om fri rett til ferdsel.

Videre oppfatter vi at klagen langt på vei bunner i en privatrettslig uenighet om disse grunneierne har privatrettslig adgang til å bruke vei mv. og om grunneier som eier arealet til den aktuelle veien derfor ikke hadde adgang til å inngå avtale med Statnett/BKK Nett om at de kunne benytte vei mv. til anleggsarbeidet. Den som får konsesjon, må skaffe seg de privatrettslige rettighetene til den arealbruken og de rettighetene som er nødvendige for etablering og bruk av en anleggsvei. Dette er et privatrettslig spørsmål og ikke et anliggende for konsesjonsmyndigheten. Konsesjonen innebærer verken at det avgjøres hvem som har privatrettslige rettigheter eller at det tas stilling i privatrettslige tvister. NVE vurderer at spørsmålet om Snekkevik, Wergeland og Dyngelands rett til å benytte adkomstveien og tilgang til porten er en privatrettslig sak mellom dem og eieren av veien. NVE mener på denne bakgrunn at det ikke er grunnlag for å gå nærmere inn på de privatrettslige spørsmålene klagerne er opptatt av.

NVEs konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av fordeler og ulemper et omsøkt tiltak har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til elektriske anlegg som er samfunnsmessig rasjonelle. NVE har i vedtaket konkludert med at

det bør gis konsesjon til det omsøkte tiltaket. NVE ser ikke grunn til at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 22. august 2022.

Forholdet til ettårsfristen i ekspropriasjonsloven § 16

Et vedtak om samtykke til ekspropriasjon bortfaller dersom begjæring om skjønn ikke er framsatt innen ett år, jf. ekspropriasjonsloven § 16.

I denne saken er det klaget på konsesjonsvedtaket og ikke på vedtaket om samtykke til ekspropriasjon. Det betyr at ettårsfristen løper fra tidspunktet vedtak om samtykke til ekspropriasjon ble truffet av NVE. Ettersom vedtaket om ekspropriasjon henviser til løsningen NVE har gitt konsesjon til, mener vi det er hensiktsmessig at det foreligger et endelig konsesjonsvedtak før det begjæres skjønn i ekspropriasjonssaken.

På denne bakgrunn fatter NVE en prosessledende beslutning om at vedtaket om ekspropriasjon ikke gis realitet før klagesaken på konsesjonsvedtaket er avgjort. I den grad Olje- og energidepartementet stadfester konsesjonsvedtaket eller konsesjonsvedtaket endres ved at det gis nye vilkår, ber NVE Olje- og energidepartementet ta stilling til behovet for å fastsette at også ekspropriasjonsvedtaket skal gis virkning fra datoen for klagevedtaket.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 22. august 2022. Klagenes oversendes derfor Olje- og energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Olje- og energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok, jf. e-post av i dag til postmottak@oed.dep.no.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Olje- og energidepartementet

Kopimottakerliste:

Vigdis Snekkevik

Trygve Asbjørn Wergeland

Målfrid Dyngeland

STATNETT SF

STATNETT SF - Karin Ryssdalsnes